

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 188

van **STEPHANIE D'HOSE**

datum: 22 februari 2021

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Gelijkekansenorganisaties - Proefproject 'Niets Over Ons Zonder Ons' (NOOZO)

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 147 van 20 januari 2021 over de betoelaging van gelijkekansenorganisaties, stelde de minister dat de financiering van de participatiestructuur handicap, meer bepaald het proefproject NOOZO, gebeurt via een overheidssubsidie.

De adviesraad is als project opgestart in oktober 2018. Tijdens de eerste jaren van het project werden de structuur en werking van de adviesraad geïnstalleerd. In 2020 bracht de adviesraad haar eerste beleidsadviezen uit. Op het einde van 2020 verlengde de Vlaamse Regering het project voor een jaar. In 2021 blijft NOOZO adviezen geven en wordt gewerkt aan de verankering van NOOZO.

1. a) Hoeveel subsidies ontving NOOZO/GRIP (Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap) voor het proefproject?
 - b) Ging het om een eenmalig bedrag of om een jaarlijkse bijdrage?
2. a) Hoeveel subsidies ontvangt NOOZO/GRIP voor de verlenging van het proefproject in 2021?
 - b) Welke resultaats- of inspanningsverbintenissen werden afgesproken?
 - c) In welke vorm worden afspraken over outputs gemaakt?
3. Welke realisaties heeft NOOZO inmiddels op zijn actief?
4. Werd reeds nagegaan wat de concrete meerwaarde van die realisaties is vergeleken met de realisaties van andere actoren (doelgroeporganisaties, GRIP, ...) op het terrein?

Zo ja, welke meerwaarde is dat? Kan dat concreet worden gemaakt op inhoudelijk vlak per advies?

Zo niet, wanneer en door wie wordt de evaluatieoefening gemaakt met het oog op de structurele verankering van NOOZO?

5. a) Hoe verhoudt NOOZO zich tot de andere actoren rond handicap, in het bijzonder doelgroeporganisaties en GRIP, op lange termijn?

- b) Hoe verhouden de adviezen van NOOZO zich naar de standpunten van andere doelgroeporganisaties en GRIP?
 - c) Is het de bedoeling dat NOOZO in de toekomst de spreekbuis wordt voor alle doelgroeporganisaties?
Zo ja, welke rol hebben de doelgroeporganisaties dan in de toekomst nog rond het innemen van standpunten of adviezen?
Zo niet, hoe zal de verhouding tussen NOOZO en de doelgroeporganisaties dan wél bepaald worden?
6. In welke mate heeft het beleid al rekening gehouden met de adviezen van NOOZO?
7. a) Gelet op het feit dat er tegen eind 2021 duidelijkheid moet zijn over de structurele verankering van NOOZO, hoe wordt deze oefening concreet vorm gegeven?
- b) In welk tijdpad wordt voorzien?
 - c) Op basis van welke parameters zal de financiering worden bepaald?
 - d) In welke grootteorde zal de jaarlijkse overheidssubsidie zich situeren?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 188 van 22 februari 2021

van **STEPHANIE D'HOSE**

1. Voor het eerste pilootproject van de Vlaamse adviesraad Handicap - NOOZO werd aan GRIP vzw, als host-organisatie van het project, een eenmalige subsidie van 700.000 euro toegekend. Dit voor een termijn van twee jaar en drie maanden (1 oktober 2018 tot 31 december 2020).
2. Voor de verlenging van het project met een termijn van één jaar (1 januari 2021 tot 31 december 2021) werd een subsidie van 350.000 euro toegekend. Binnen deze tweede fase wordt verder vormgegeven aan de beleidsparticipatie van mensen met een handicap, in lijn met het VN-verdrag Handicap. De afspraken naar realisaties zijn vastgelegd in het projectplan dat aan de basis lag voor de toekenning van de subsidie. Er wordt verder gewerkt op de doelstellingen uit de eerste fase van de pilootwerking, met extra nadruk op:
 - *Beleidsadvisering*: het verlenen van minimum een tiental nieuwe beleidsadviezen aan de Vlaamse Regering op basis van een overeengekomen adviesprogramma 2021. Dit programma werd voorbereid via een participatief traject waarbij betrokkenen (mensen met een handicap, verenigingen, beleidsmakers, ...) werden bevroegd. Het adviesprogramma zet in op diverse thema's: toegankelijkheid media, wonen, hulpmiddelen voor 65+, werk, armoede en ervaringsdeskundigheid.
 - *Brede werking en representativiteit*: NOOZO groeide in de afgelopen periode uit tot een platform van 30 organisaties. Dit jaar wordt verder verbreed richting nieuwe verenigingen van mensen met een handicap en/of chronische ziekte alsook richting individuele ervaringsdeskundigen. Bijzondere aandacht gaat naar groepen die extra drempels ervaren om te participeren aan het beleid (bijv. mensen met een verstandelijke handicap).
 - *Bekendheid*: vergroten van de bekendheid van NOOZO als beleidspartner bij beleidsmakers en het bredere publiek, incl. de organisatie van een tweede NOOZO-forum in het najaar 2021.
 - *Goed bestuur*: verdere verfijning van de organisatiestructuur. Ook het interne reglement wordt bijgewerkt om meer transparantie aan de leden en de achterban te kunnen garanderen en onderling vertrouwen tussen de deelnemende organisaties te versterken.
 - *Toegankelijkheid*: het verder toegankelijk maken van de werking via diverse toegankelijkheidsacties: documenten in eenvoudige taal in de loop van het adviesproces en uitwerken van een hybride aanbod van overleg (online én fysiek) rekening houdend met corona.
 - *Bijkomende functie en rol*: In overleg met de overheid wordt in 2021 ook bekeken hoe NOOZO stapsgewijs invulling kan geven aan de functie van beleidsvertegenwoordiging (deelname aan diverse beleidsfora), in aanvulling op de adviesrol die men vandaag reeds opneemt. Een volwaardig advies- en participatieraad dient immers beide rollen te vervullen.

- Meewerken aan de verdere evaluatie in 2021 en aan de voorbereiding van eventuele structurele inbedding.

3. NOOZO zette om te beginnen een geheel nieuwe organisatie in de steigers zowel op logistiek als personeelsvlak. Vervolgens werden de interne werkprocessen uitgetekend en geoperationaliseerd, noodzakelijk om vanuit een brede en bijzonder diverse groep van mensen en organisaties tot een gedragen advieswerking te komen. In lijn met de verwachtingen uit het VN-verdrag ging de aandacht hierbij expliciet naar representativiteit en toegankelijkheid. Toegankelijkheid werd gerealiseerd op niveau van de locatie/infrastructuur maar evenzeer op niveau van de communicatie, de werkprocessen en de structuren. Daarbij kwamen tal van redelijke aanpassingen van uiteenlopende aard te pas, eigen aan de doelgroep. Dit vergde de nodige investeringen, inzet van capaciteit en tijd.

Op de intussen solide werkbasis bracht NOOZO, in lijn met de vooropgestelde projectdoelstellingen, in de loop van 2020 in totaal 9 adviezen uit en een gemeenschappelijke lezing van de beleidsplannen van de Vlaamse Regering (regeerakkoord en beleidsnota's)¹. Op vraag van de betrokken ministers nam men ook deel aan de corona taskforce kwetsbare gezinnen en werkte men een zevental exit-voorstellen uit.

Ter afsluiting van de eerste pilootperiode organiseerde de raad een online forum, waarbij ervaringsdeskundigen in discussie traden met parlementairen en andere beleidsmakers over de rol en toekomst van de werking.

4. In 2021 wordt het pilootproject van NOOZO (eerste en tweede fase) geëvalueerd. Dit ter voorbereiding van de beslissing over de structurele verankering van de werking als formele Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad Handicap. De evaluatie zal onder meer ingaan op de gerealiseerde en de potentiële meerwaarde van NOOZO.
5. Het middenveld van handicaporganisaties kent historisch gezien een ontwikkeling langs de lijnen van maatschappelijke verzuiling en kenmerkt zich verder door een verscheidenheid aan grotere en kleinere verenigingen die zich soms ook rond specifieke handicaps organiseren. De verenigingen nemen verschillende uiteenlopende functies op, gericht op belangenbehartiging, informatieverstrekking, ondersteuning, vrijetijdsaanbod, vorming etc. In de sfeer van belangenbehartiging loopt dit voor de grotere verenigingen over in adviesverlening en beleidsbeïnvloeding.

Dit heeft in het verleden tot posities geleid die zowel binnen het veld als binnen het Vlaamse beleid niet altijd tot tevredenheid stemde. De representativiteit was onduidelijk, kleinere kwetsbare groepen kwamen minder aan bod en de versnippering leidde niet tot eenduidigheid in de beleidsrelatie.

Het pilootproject NOOZO is tot stand gekomen op vraag van de verenigde handicapverenigingen en met instemming van de Vlaamse Regering, om een centraal aanspreekpunt en een eenduidige beleidspartner voor het Vlaamse beleid rond handicap te creëren. NOOZO tracht de diverse inzichten en perspectieven van inmiddels 30 verenigingen te bundelen in een platform dat als één representatief aanspreekpunt fungeert. Het platform overstijgt daarmee de versnippering van het veld. Potentieel versterkt het de beleidsinvloed en overlegpositie van de groep als geheel en creëert het grotere duidelijkheid en efficiëntie in de dialoog met het beleid. Het platform heeft daarbij potentieel ook een actieradius over alle aspecten van de beleidscyclus voor wat betreft de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van decreten, besluiten en maatregelen die een potentiële impact op personen met een handicap hebben.

¹ <https://noozo.be/advies/>

De ontwikkeling van NOOZO over de laatste 2 jaar betekent bovendien een belangrijke stap in de realisatie van beleidsparticipatie van mensen met een handicap in Vlaanderen, zoals het VN verdrag Handicap dat via art 4 §3 vastlegt.

GRIP vzw vervult een bijzondere positie in het handicapveld. GRIP positioneert zich als mensenrechtenorganisatie van- en voor mensen met een handicap in Vlaanderen. In tegenstelling tot veel van de andere organisaties, is zij geen ledenorganisatie en geen dienstverlener, maar ambieert ze een open structuur te zijn voor het realiseren van gelijke kansen en rechten voor alle mensen met een handicap, waar ervaringsdeskundigen aan het roer staan. GRIP zet zich centraal in voor het waarmaken van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap in Vlaanderen en binnen de Vlaamse bevoegdheden.

Welke rol de individuele organisaties in de toekomst zullen hebben binnen het gegeven van beleidsadvisering en -vertegenwoordiging, zal deels afhangen van de verdere ontwikkeling van NOOZO als verenigend platform en deels van de invulling van die rol vanuit de diverse beleidsbevoegdheden.

6. Dit is onderwerp van de bovenvermelde evaluatie die dit jaar wordt opgezet.
7. De evaluatie van het pilootproject wordt afgerond tegen de zomer van dit jaar, waarna het politiek en het regelgevend proces met het oog op de structurele verankering van NOOZO naar verwachting wordt afgerond tegen het einde van 2021. Momenteel wordt NOOZO gefinancierd voor 350.000 euro per jaar, recurrent vanuit de begroting Gelijke Kansen. Wat de financiering in de toekomst zal zijn, is nu nog niet bepaald en is mede afhankelijk van de verdere evaluatie en de uitkomst van het politiek en het regelgevend proces.